

Тема. Контрольна робота № 2. «Поглиблення і систематизація найважливіших відомостей із синтаксису, пунктуації, лінгвістики та стилістики». Тестування.

Мета: з'ясувати рівень засвоєння учнями мовної теми; перевірити вміння розпізнавати, аналізувати та класифікувати мовні явища; розвивати логічне мислення, пам'ять; виховати повагу до людей.

Обладнання: тестові завдання у двох варіантах.

Тип уроку: контроль і корекція знань, умінь та навичок

Хід уроку

I. ОГОЛОШЕННЯ ТЕМИ Й МЕТИ УРОКУ

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Слово вчителя.

На цьому уроці ми з'ясуємо, навіщо вам потрібні знання з даної теми і де ви можете застосувати ваші вміння.

III. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ нструктаж щодо виконання тестових завдань. Виконання учнями контрольної роботи. *(Див. додаток)*

IV. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ УРОКУ

Інтерактивна вправа «Мікрофон».

— Найскладнішим для мене сьогодні було...

V. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Повторити відомості про екст Дібрати ексти різних стилів мовлення.

Контрольна робота № 2. «Поглиблення і систематизація найважливіших відомостей із синтаксису, пунктуації, лінгвістики та стилістики». Тестування

Варіант 1

I. Початковий та середній рівні

(За кожен правильну відповідь учень отримує 1 бал.)

1. Складнопідрядні речення найбільш характерні:

А для наукового стилю;

Б художнього стилю;

В розмовного стилю;

Г офіційно-ділового стилю.

2. Найзагальнішими функціями розділових знаків є:

- А єднання і виділення;
- Б протиставлення і єднання;
- В відокремлення і виділення;
- Г відокремлення і протиставлення.

3. Укажіть речення, що містить синтаксичну помилку.

А Я телефонував на номер, зазначений в оголошенні.

Б Бібліотека поповнилася численними підручниками, двома комп'ютерами.

В Успіхів великих досягли завдяки наполегливій праці студенти нашої групи.

Г У нашому магазині продається лише така побутова техніка, яка відповідає сучасним вимогам.

4. Укажіть правильне твердження.

А У складносурядному реченні між простими реченнями завжди ставиться кома.

Б У складносурядному реченні в якості розділових уживаються сполучники *і, й, та, і...і*.

В Прості речення в складному зберігають свою будову і не втрачають своїх ознак.

Г У складносурядному реченні прості речення синтаксично рівноправні й об'єднані сурядним зв'язком.

5. Укажіть речення, між частинами якого не ставиться кома деякі розділові знаки опущено).

А Коли він торкався смичком до струн скрипки все на світі зникало і залишалася тільки музика. (В. Собко)

Б Прозорий струмок перетинав стежку і через нього було перекинута кладку з сухої деревини. (О. Донченко)

В Над нею ген-ген крайнеба червоніла сонячна заграва та ві терець ледве чутно дихав. (Гр. Тютюнник)

Г Ні повітря не ворухнеться ні пташка не защебече. (М Коцюбинський)

6. Укажіть речення, у якому правильно розставлено розділові знаки.

А Гусак випірнув і сперся забитим крилом на воду, крило заболіло, запекло наче сперся він ним не на воду, а на вогонь. (М. Вінграновський)

Б Над ними зумлили комарі, біля нас спросоння коли-не-коли схлипувала річечка, а над усім світом протікала зоряна імла. (М. Стельмах)

В Обережні й лякливі, сарни належали лісовій гущині, належали таємниці і я звідав таке відчуття, наче ця заказана таємниця постала переді мною наяву, тепер я можу приглянутися до неї пильніше. (Є. Гуцало)

Г Загадка — це чарівний світ поетичної таємниці і в цьому світі мороз поєднаний з весною, що виступає прекрасною руйначкою всіх його мистецьких та господарських звершень. (Є. Гуцало)

II. Достатній та високий рівні

(За кожну правильну відповідь учень отримує 2 бали.)

7. Розставте розділові знаки в реченні.

Слово про колосок людина створила й мовить його не тільки тому що в колоску тому хліб насущний слово це спалахнуло іскринкою в свідомості нашій і заграло на наших устах мелодією живої мови ще и тому що людина пережила подив і перед колоском і перед величчю буття свого і перед несхитною силою рук своїх і мудрістю думки своєї. (*/ Цюпа*)

8. Виконайте повний синтаксичний розбір речення.

Подив, здивування — це перший вогник, який запалив смолоскип думки, і воно, слово, горить-палахкотить у нашій мові, до нього, як до незгасної зірки, звернені очі й думки мислителя й художника. (*/ Цюпа*)

9. Виконайте лексико-стилістичний аналіз тексту.

КОЗАК ІЗ ЗАПОРІЖЖЯ

Не одне покоління українців і в дитинстві, і ставши дорослими із захопленням дивилося чудові комедійні мультфільми про пригоди запорозьких козаків.

Художник, а пізніше — режисер цих фільмів — Володимир Дахно. Протягом тривалого часу, із 1960 до 1994-го, він працював у Творчому об'єднанні художньої мультиплікації студії «Укрнаук-фільм». Крім мультфільмів про пригоди козаків, Володимир Авксен-тійович створив низку інших стрічок. Це «Пригоди Перця», «Мишко + Мапіка», «Казка про царевича та трьох лікарів», «Енеїда».

Звичайно, найбільшої популярності серед глядачів має цикл мультфільмів про пригоди козаків. Перший із них — «Як козаки куліш варили» вийшов на екрани 1967 року. Далі були «Як козаки у футбол грали», «Як козаки наречених визволяли», «Як козаки олімпійцями стали», «Як козаки у хокей грали» та ін. За цей цикл В. А. Дахно разом із художником-постановником Е. І. Кіричем та кінооператором А. М. Гавриловим відзначений Шевченківською премією, іншими державними та міжнародними преміями.

Крім цього, В. Дахно створив багато інших фільмів: «Парасолька в цирку», «Лис і дрізд», «Сімейний марафон».

(М. Лабінський)

Контрольна робота № 2. «Поглиблення і систематизація найважливіших відомостей із синтаксису, пунктуації, лінгвістики та стилістики». Тестування

Варіант II

I. Початковий та середній рівні

(За кожну правильну відповідь учень отримує 1 бал.)

А міра складності думки;

Б структура висловлювання;

В кількість слів;
Г наявність усіх членів речення, необхідних для вираження закінченої думки.

2. Яку роль не відіграють сполучники сурядності та підрядності?

- А конструктивну;
- Б змістову;
- В стилістичну;
- Г семантичну.

3. Укажіть рядок, у якому не порушено логічність мовлення.

А Мене не тільки цікавлять тварини, а й собаки.

Б Ці квіти пахнуть ніжно і духмяно.

В Повернувшись додому, у мене знову з'явився настрій.

Г Усі школярі уже повернулися із занять, які вчилися у другу зміну.

4. Укажіть речення, у якому правильно розставлено розділові знаки.

А Вийшов Хо на галяву, сперся на сукуватий костур, майнув довгою бородою, і повіяв від неї тихий вітерець, холодною цівкою вдарив у дерева. (М. Коцюбинський)

Б Над водою вставав туман — і повівало холодком. С. Ва-сильченко)

В А тепер чого так серед ночі море плаче, й темрява тремтить? {Леся Українка)

Г Ми ж виходили в ніч на закурену стежку широку; і сестра наша доля вела од зорі до зорі. (А. Малишко)

5. Укажіть, яким є подане речення.

Реєстрові козаки були невдоволені, що Польща не виплачувала їм на час умовленої плати. (А. Чайковський)

- А Складносурядне;
- Б складнопідрядне з підрядним означальним;
- В складнопідрядне з підрядним з'ясувальним;
- Г складнопідрядне з підрядним обставинним.

6. Укажіть речення, у якому правильно розставлено розділові знаки.

А Шерхит очеретів сповнював душу, і коли Яким зрізав ножем першу очеретину, він став заспокійливим гулом. (В. Шевчук)

Б З того вечора я часто приходив до дядька Себастьяна, і, коли він мав час, ми разом читали якусь книгу, газети чи гомоніли про всяку всячину. (М. Стельмах)

В З часу втечі з полону Добриня рідко згадував свого колишнього господаря, навіть зринала було думка, що вже ніколи з ним не зустрінеться, що він або загинув під час облоги Києва, або якщо вижив, пішов далі з Батиєм. (В. Малик)

Г Мати брала пучками ягоду, несла до вуст, і, коли роздушувала черешню, то в кутиках уст спалахував сік. (Є. Гуцало)

II. Достатній та високий рівні

(За кожен правильну відповідь учень отримує 2 бали.)

7. Розставте розділові знаки в реченні.

Золота порохівниця місяця вистромившись із-за могил порошила трави голубим пилом і здавалося козакові що там у степу ворухнуться щось іржуть чийсь коні і вже не рокотання бандур чути звідти а ледве вловимий передзвін шабель і не сиділося старому не ілася йому саламата свербіла рука до шаблюки до бою кликало серце. (*Гр. Тютюнник*)

8. Виконайте повний синтаксичний розбір речення.

З тихим дзвоном упали перші краплини, все стрепенулося, і вже широкою чарівною музикою зашумів дощ, про який кажуть, що це сиплеться з неба золото. (*О. Гончар*)

9. Виконайте лексико-стилістичний аналіз тексту.

ТВОРЕЦЬ ЕСПЕРАНТО

Найпоширенішою серед штучних мов є есперанто. Створив її 1897 року як допоміжний засіб міжнародного спілкування польський лікар Людвік Заменгоф.

Народився Заменгоф у польському місті Бялисток 27 грудня 1859 року, вчився на медичних факультетах Московського та Варшавського університетів. Протягом десяти років працював в Україні (1881-1897): у Львові, Одесі, Херсоні та ін.

Перший посібник з есперанто Людвік Заменгоф видав російською мовою, тоді ж його перекладено польською, німецькою, французькою та іншими мовами. Опублікував його під псевдонімом *T)-zo* Езрегепьо («той, що сподівається», звідси й назва).

У граматиці есперанто є 16 правил, без жодного винятку, наголос постійний — на передостанньому складі, лексика базується на індоєвропейських мовах (романських, германських та слов'янських) Алфавіт — на латинській основі.

Сам Л. Заменгоф написав на есперанто низку оригінальних поезій, словників, лінгвістичних праць. Він переклав на есперанто з російської «Ревізор» М. Гоголя; з німецької — «Розбійники» Ф. Шиллера; з французької — «Жорж Данден» Мольєра та ін.

Перші переклади з української на есперанто з'явилися 1900 року (твори Т. Шевченка, І. Франка, М. Коцюбинського, ін.). Діяльність есперантистів з 1905 року координує Всесвітня есперантська асоціація у Роттердамі.

З календаря)

